طولانی شدن فرآیند انتقام گرفتن ایران وضعیت روحی سختی برای صهیونیست‌ها ایجاد کرده است

مزایده سوراخ موش در تل‌آویو

زهرا طیبی
خبرنگار گروه نقد روز

«فاصله ایران تا سرزمین‌های اشغالی ۱۶۰۰ کیلومتر است. این مسافت را موشکی مثل شهاب ۳ در ۱۲ دقیقه طی می‌کند. یک موشک کروز حدود دو ساعت زمان نیاز دارد و یک پهپاد هم ۹ ساعت زمان نیاز دارد تا به خاک اسرائیل برسد.» این گزارشی است که شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی، درباره پاسخ احتمالی ایران به حمله به کنسولگری توسط اسرائیل، منتشر کرده است. بعد از حمله به کنسولگری، عمده تحلیل منتقدان صهیونیستی این بود که حمله به کنسولگری در دمشق با پاسخ ایران همراه خواهد شد و جبهه‌های درگیری برای اسرائیل را افزایش خواهد داد. از طرفی این کارشناسان به این موضوع نیز اشاره می‌کنند؛ در صورت حمله ایران، اسرائیل توان پاسخ به آن را نخواهد داشت. «اسحاق بریک»، ژنرال بازنشسته صهیونیستی درباره حمله اسرائیل گفت: «این اتفاق من را یاد این می‌اندازد که در یک روز وحشتناک گرم به یک دریاچه می‌روید. شنا بلد نیستید ولی داخل آن می‌پرید تا کمی خنک شوید. در ثانیه‌های اول کیف می‌دهد اما بعدش غرق می‌شوید. این تقریبا همان کاری است که آنها کرده‌اند.» حمله و درگیری مستقیم با ایران چیزی است که انتقاد جدی تحلیلگران و مقامات سابق اسرائیل را بعد از حمله به کنسولگری ایران به همراه داشته. امری که به اوضاع نابسامان داخلی اسرائیل و اختلافات درون کابینه نتانیاهو دامن می‌زند.

ترس صهیونیست‌ها از تکرار ۷ اکتبری دیگر

شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی این روزها در میانه چندوچون اخبار و پرسش از پاسخ ایران به اسرائیل، شرایط داخلی اسرائیل در صورت حمله ایران را مورد بررسی قرار داده است. لغو مرخصی نیروهای ارتش رژیم صهیونیستی، نگرانی درباره تامین پناهگاه در صورت بروز جنگ، آماده باش پدافندهوایی ارتش اسرائیل برای حمله احتمالی از جمله اخباری است که شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی و دیگر رسانه‌های صهیونیستی به آنها اشاره کرده‌اند. عمده نگرانی‌ها درباره نوع پاسخ و شرایطی است که اسرائیل در صورت حمله احتمالی ایران با آن مواجه خواهد شد، اتفاقی که شرایط داخلی اسرائیل را بدتر خواهد کرد. صهیونیست‌ها از تکرار ۷ اکتبری دیگر این بار توسط ایران، نگرانی جدی دارند و براین اساس در آماده باش کامل قرار دارند. به نظر می‌رسد برآورد و پیش بینی صهیونیست‌ها از پاسخ ایران، تکرار ۷ اکتبر دیگری است که این بار با ورود مستقیم ایران همراه خواهد شد، یعنی تکرار دوباره یک حمله غافلگیرانه که خسارات و آسیب قابل توجهی به بازدارندگی صهیونیست‌ها وارد کرد. برهمین اساس صهیونیست‌ها تلاش می‌کنند پاسخ ایران را پیش بینی کنند. شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی در گزارش خود به بررسی پاسخ موشکی ایران پرداخت و گفت: «اسرائیل تهدیدهای ایران را جدی گرفته است. فاصله از ایران تا سرزمین‌های اشغالی، ۱۶۰۰ کیلومتر است. اگر یک موشک شهاب ۳ از سمت ایران پرتاب شود، حدود ۱۲ دقیقه بعد به سرزمین‌های اشغالی می‌رسد، یک موشک کروز حدود دو ساعت زمان نیاز دارد و یک پهپاد هم تقریبا ۹ ساعته به خاک اسرائیل می‌رسد. ممکن است این موشک‌ها از چند هدف و به صورت همزمان از ایران شلیک شوند.»

اسرائیل در باتلاق انتقام ایران

اوضاع داخلی اسرائیل پیش از شروع جنگ چندان مساعد نبود و واکنش‌ها و انتقادها به اقدامات نتانیاهو در سرزمین‌های اشغالی به اوج خود رسیده بود. با آغاز جنگ اما این اختلافات و اعتراضات پایان پیدا نکرد. حالا اعتراضات به کابینه نتانیاهو پیرامون عدم موفقیت برای آزادی اسرای اسرائیلی صورت گرفته و از طرفی نیز اختلافات درون کابینه نتانیاهو شرایط نامساعدی برای کنترل اوضاع جنگ، مقابل نتانیاهو قرار داده است. در چنین شرایطی حمله به کنسولگری ایران در دمشق و پاسخ ایران به اسرائیل نارضایتی‌های داخلی علیه نتانیاهو را افزایش خواهد داد. پیش از این و بعد از انتشار خبر حمله، اخباری غیررسمی در این باره منتشر شد که اسرائیلی‌ها مجوز گسترده‌تر کردن جنگ و حمله به مواضع ایران را از آمریکایی‌ها دریافت کردند. با این حال آمریکایی‌ها همچنان روی این موضع پافشاری می‌کنند که از چندوچون حمله اسرائیل خبر نداشتند و حداقل به طور علنی از این حمله حمایت نکردند و حالا در شرایطی که ایران همچنان روی پاسخ محکم خود به اسرائیلی‌ها پافشاری می‌کند، آمریکایی‌ها تلاش دارند تا ایران را از پاسخ منصرف کنند. آمریکا در شرایط فعلی درگیری‌های محدودی در یمن دارد و به نظر می‌رسد چندان مایل نیست که درگیری‌های خود در منطقه را افزایش دهد. این احتمال وجود دارد که آمریکایی‌ها در قبال پاسخ ایران، از ورود به درگیری و بازی در پازل صهیونیست‌ها خودداری کنند.

رئیس پیشین اطلاعات اسرائیل: باید برای سناریوی خطرناکی آماده شویم

تحلیل‌ها و نگاه‌های متفاوتی درمورد حمله اسرائیل به کنسولگری ایران وجود دارد. برخی از کارشناسان صهیونیست این حمله را در ادامه رفتارهای ایران تحلیل کردند و آن را حق اسرائیل دانستند. در نقطه مقابل اما برخی دیگر از کارشناسان و مقامات سابق صهیونیستی معتقدند این حمله منجر به پاسخ ایران خواهد شد و شرایط را برای اسرائیل بدتر از شرایط فعلی خواهد کرد. یادلین، رئیس پیشین اطلاعات اسرائیل در تحلیل پاسخ ایران به حمله به کنسولگری، گفت: «حمله رخ خواهد داد اما نه از سوی نایبان ایران و نه در خارج از اسرائیل، بلکه از سوی ایران و به داخل اسرائیل! تعجب نخواهم کرد اگر ایران مستقیما اسرائیل را بزند... چون در هفت اکتبر هم اشتباه کردیم، اکنون باید برای سناریوی خطرناک‌تری آماده شویم.»

ژنرال صهیونیستی: بعد از حمله به کنسولگری، جهنم به سراغ ما خواهد آمد

اسحاق بریک، ژنرال بازنشسته اسرائیلی از جمله افرادی بود که تصمیم حمله اسرائیل به کنسولگری ایران را مورد انتقاد جدی قرار داد و گفت: «وقتی جنگ درگرفت و ارتش تصمیم گرفت به غزه حمله کند، وزیر امنیت، گالانت و رئیس ستادکل به نتانیاهو پیشنهاد دادند که همزمان به حزب‌الله هم حمله کنند. این پیشنهاد را بعد از آن دادند که از تیم من و خودم در جلسه دوساعته با هرکدام شنیده بودند. چرا ما امروز باید به حزب‌الله حمله کنیم درحالی که خودمان و ارتش را آماده نکرده‌ایم؟ این بلای مرگباری برای کشور است. چه خواهد شد؟ یک ضربه بزنیم، بعدش از کل منطقه هزاران موشک در روز به سرت فرو خواهد ریخت. آنها آن موقع این را درک کردند اما چرا یک دفعه می‌روند سراغ این جهنم؟ از اینجا می‌روم سراغ اتفاقی که در کنسولگری ایران در سوریه افتاد. این اتفاق من را یاد این می‌اندازد که در یک روز وحشتناک گرم به یک دریاچه می‌روید. شنا بلد نیستی ولی داخل آن می‌پرید تا کمی خنک شوید. در ثانیه‌های اول کیف می‌دهد اما بعدش غرق می‌شوید. این تقریبا همان کاری است که آنها کرده‌اند. وقتی تصمیم می‌گیرید در سوریه به کنسولگری ایران حمله کنید، اگر موفق بشوید عالی‌ترین افراد حاضر در آن را بکشید باید به این فکر کنید که پیامدهایش چیست؟ معنایش چیست؟ چون ممکن است اتفاق عظیمی بیفتد و بعدش جهنم به سراغ ما بیاید و اگر این را نفهمید و روی این قمار کنید، کاری که کرده‌اید این است که ایرانی‌ها را تحریک کرده‌اید. نمی‌گویم با درودسته آنها، چون آنها همین الان با ما در اطراف درگیر هستند. ایرانی‌ها خودشان وارد صحنه می‌شوند. وعده‌ای که آنها می‌دهند، این است که تبدیل به یک جنگ منطقه‌ای می‌شود که شما بر آن تسلط ندارید. اگر هم جنگ الان شروع نشود، بعد از آن شروع می‌شود که همه قواعد عمل در خاورمیانه علیه ما تغییر کرده باشد. آن وقت این برای همیشه در تاریخ خواهد ماند که این کار نقطه عطفی بود که بدترین شرایط ممکن را برای اسرائیل ایجاد کرد.» ژنرال بازنشسته اسرائیلی اقدام اسرائیل در حمله به کنسولگری ایران را به مثابه شناگری دانست که از گرما درون آب می‌پرد، خنک می‌شود اما چون شنا بلد نیست در آن غرق می‌شود. او معتقد است اگرچه اسرائیل در این حمله موفق به ترور فرماندهان ایرانی شده اما این اوضاع را برای اسرائیل بدتر خواهد کرد و با پاسخ ایران مواجه خواهد شد، کما اینکه او پیش از این حتی مخالف حمله همزمان به حزب‌الله لبنان بوده است.

جان مرشمایر: اسرائیل شبیه یک یاغی رفتار می‌کند

علاوه بر کارشناسان صهیونیستی، جان مرشمایر، نظریه‌پرداز روابط بین‌الملل نیز اقدام صهیونیست‌ها برای حمله به کنسولگری را ادامه اوضاع نابسامان اسرائیل تحلیل کرد و گفت: «این حمله به خوبی نشان داد اسرائیل از کنترل خارج شده است. مشابه این حمله را در بمباران کاروان کمک‌های بشری در غزه دیدیم. اسرائیلی هیچ حد و مرزی قائل نیست و گمان می‌کند هرکاری بخواهد می‌تواند انجام دهد. بمباران کنسولگری ایران در دمشق، ضربه بزرگی به نظام جهانی قانون‌محور بود که ایالات متحده اینقدر به آن بها می‌دهد. اسرائیلی‌ها شبیه یک یاغی رفتار می‌کنند و آمریکایی‌ها نیز در هر نوبت از آنها دفاع می‌کنند. چنین وضعیتی برای آمریکا خوب نیست. برای سیاست بین‌الملل هم خوب نیست... فکر می‌کنم می‌توان این طور استدلال کرد که آنها مضطرب هستند و دارند از روی خشم واکنش نشان می‌دهند. اوضاع برای آنها در غزه خوب پیش نمی‌رود. در رویارویی با حزب‌الله، اوضاع خوبی ندارند و اخبار بد زیادی پیش روی اسرائیلی‌ها قرار دارد. آنها تلاش کردند تا سطح منازعه را افزایش دهند تا خود را از این افتضاح خارج کنند. شاید هم می‌خواهند آمریکا را وارد جنگ با ایران کنند. این یکی از سیاست‌های درازمدت ساختار سیاسی اسرائیل است.» مرشمایر به این موضوع اشاره کرد که اسرائیل به دنبال کشاندن آمریکا به درگیری مستقیم با ایران است، امری که البته آمریکایی‌ها علاقه‌ای به آن ندارند؛ چراکه تا همین الان در آستانه انتخابات ریاست جمهوری، آمریکا به اندازه کافی در جنگ اسرائیل هزینه داده است و گسترده شدن این درگیری و ورود ایران به این نزاع چیزی است که آمریکا تا جای ممکن از آن اجتناب می‌کند.

اخبار ضد و نقیض درباره پاسخ ایران، نگرانی صهیونیست‌ها را تشدید می‌کند

بعد از حمله اسرائیل افکارعمومی در سرزمین‌های اشغالی هراس پاسخ ایران به این حمله را داشت و رسانه‌های صهیونیستی این را به وضوح مطرح می‌کردند. همین هم باعث شد ساکنان سرزمین‌های اشغالی از ترس پاسخ ایران به فروشگاه‌ها هجوم ببرند تا مواد غذایی و دارو ذخیره کنند. این اتفاق‌ها درحالی رخ داده که اسرائیلی‌ها از چگونگی پاسخ ایران به اسرائیل مطمئن نیستند و صرفا گمانه‌زنی‌هایی در این رابطه مطرح می‌کنند. مطمئن نبودن اسرائیل از زمان حمله ایران نیز باعث شده که اخبار متفاوتی در این رابطه منتشر شود که صحت نداشته باشد. انتشار خبر کلیر شدن آسمان ایران در این حمله از جمله اتفاقاتی است که نگرانی صهیونیست‌ها درباره پاسخ احتمالی ایران را تشدید خواهد کرد و تاثیر قابل توجهی نیز در فضای داخلی سرزمین‌های اشغالی خواهد گذاشت.

برخی کشورهای مسلمان و عربی خلاف تریبون‌های رسمی، همچنان روابط اقتصادی و تجاری گسترده‌ای با اسرائیل دارند

دیپلماسی ریا

علی ملکی
خبرنگار گروه نقد روز

در طول جنگ غزه، بخش قابل توجهی از کشورهای غربی ارتباطات خود با رژیم صهیونیستی را محدود کرده و تجارت خارجی آن را در معرض تهدیدات جدی قرار داده‌اند. این موضوع در حالی رخ داده است که برخی از کشورهای جامعه عرب و مسلمان نه تنها محدودیتی در روابط تجاری خود با اسرائیل اعمال نکرده‌اند که حتی فعالیت‌های تجاری میان خود و رژیم اسرائیل را تشدید نیز کرده‌اند. بنابر گزارش وزارت اقتصاد رژیم صهیونیستی درباره میزان صادرات اسرائیل بین سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳، صادرات اسرائیل در سال گذشته (۲۰۲۳) دچار یک بحران و کاهش ۶ درصدی شد، اما پنج کشور عربی با ثبت رشد قابل توجه صادرات اسرائیل در همان سال، تجارت خارجی اسرائیل را نجات دادند؛ امری که به اسرائیل اجازه داد تا از کاهش شدیدتر حجم صادرات خود اجتناب کند. در میان این پنج کشور، مراکش با ۱۲۸ درصد رشد صادرات از اسرائیل در رتبه نخست قرار گرفت و پس از آن کشورهای مصر، بحرین، اردن و امارات قرار دارند. به منظور بررسی چرایی این رفتارها در سیاست خارجی کشورهای مذکور، با کارشناسان حوزه بین‌الملل گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

حذف حماس مطلوب برخی کشورهای جهان عرب است

کشورهای عربی و مسلمان از جهت اشتراک در وجه اسلام، باید سردمدار حمایت همه جانبه از فلسطین باشند. مساله‌ای که به گفته کارشناسان آنچنان که باید محقق نشده است. علیرضا تقوی‌نیا، کارشناس مسائل منطقه با اشاره به اینکه کشورهای عربی خود را در بلوک غرب تعریف کرده‌اند، گفت: «این کشورها برای حفظ بقا و منافع‌شان باید در بلوک غرب باقی بمانند و در این بلوک امنیت و منافع و بقای آنها تامین می‌شود. رژیم صهیونیستی مهم‌ترین متحد و عضو بلوک غرب در منطقه غرب آسیاست و به دلیل تعارضاتی که با جمهوری اسلامی دارد برای کشورهای عربی متعارض جمهوری اسلامی گزینه مطلوبی محسوب می‌شود که بتواند یک اتحاد راهبردی را به قول خودشان «برای مقابله با گسترش خطر نفوذ ایران» شکل بدهد. در نتیجه نگاهی که کشورهای عربی به حماس، حزب‌الله لبنان و محور مقاومت دارند، نگاهی است که به جمهوری اسلامی ایران دارند. حذف حماس برای آنها یک منفعت محسوب می‌شود و در نتیجه اکنون فلسطین را برای منافع ملی خود دارای موضوعیت نمی‌بینند. در نتیجه سعی می‌کنند جاهایی که اسرائیل در بحران قرار می‌گیرد بیشتر به او کمک کنند، چون حذف اسرائیل باعث ارتقای جایگاه ایران خواهد شد. ارتقای جایگاه ایران و مصالحه‌ای که احتمالا با ایالات متحده آمریکا در خصوص منطقه یا حداقل آتش بسی که صورت خواهد داد، باعث تنها ماندن کشورهای عربی در برابر ایران خواهد شد و به همین جهت آنها سعی می‌کنند به رژیم صهیونیستی کمک کنند و این رژیم را به عنوان یک متحد راهبردی برای مقابله با ایران در نظر بگیرند. اینها به ظاهر عرب مسلمان هستند اما در باطن اینگونه است که مثلا امارات متحده عربی «دارالاسلام» یعنی جایی که خاک مسلمان‌ها حساب می‌شود را در اختیار هندوها قرار می‌دهد که در آن معبد هندووگاوپرستی بزنند. خوب این نشان می‌دهد که اینها اصلا دچار استحاله فکری شده‌اند، یعنی به گونه‌ای تحت تاثیر غرب قرار گرفته‌اند که دچار استحاله فکری و هویتی شده‌اند و اسلام آنها هم بر حسب عادت و میراثی است که از گذشتگان به آنها رسیده والا آنها در واقع و باطن هیچ اعتقادی به اسلام ندارند. عملکرد آنها هم در قبال رژیم صهیونیستی این را نشان می‌دهد. لذا اما باید کشورهای عربی مثل امارات را یک کشور استحاله شده فکری و فرهنگی و هویتی بدانیم، چراکه نسبتی میان آنها و اسلام وجود ندارد اما نکته مهم اینجاست که آنها عرب هستند و صیغه مسلمانی دارند. لذا حداقل در ظاهر هم که شده باید واکنش و عکس العملی نشان دهند که در دنیای عرب مورد شماتت قرار نگیرند. البته این را هم بگویم ما در جامعه عرب، کشورهایی مثل عراق، کویت و الجزایر را داریم که مواضع خوبی گرفته‌اند پس نباید کشورهای عربی را جمع ببندیم.»

غربی‌ها تسلیم افکارعمومی شده‌اند

تقوی‌نیا معتقد است کشورهای غربی تا حد زیادی تحت تاثیر افکارعمومی خود هستند. وی در این باره توضیح داد: «شبکه‌های اجتماعی باعث شده که به حدی افکارعمومی غرب از رژیم صهیونیستی نفرت پیدا کند که باعث شود این رژیم تحت فشار قرار گیرد و دولت‌های آنها هم تحت فشار افکارعمومی قرار گیرند و تا حدی خواسته مردم را محقق کنند. این به معنای این نیست که دولت‌های اروپایی و غربی موضع‌شان نسبت به اسرائیل تغییر کرده اما افکارعمومی بالاخره به آنها فشار می‌آورد و این فشار به افکارعمومی باعث خواهد شد که آنها در سیاست‌های خود در قبال اسرائیل تا حدی تجدیدنظر کنند. مراکش کشوری است که با کشورهای ضدصهیونیستی مثل الجزایر دشمنی دارد و برای اینکه موضع خودش را در برابر آنها تقویت کند، ناچار است به غرب و رژیم صهیونیستی دست دوستی دراز کند. ترکیه هم یک کشور پرجمعیت مسلمان است و آنها در مساله فلسطین حساسیت دارند، به همان دلایلی که عرض کردم درمورد مواضع کشورهای غربی، این موارد در مورد ترکیه هم صادق است. اما به دلیل جنایاتی که اسرائیل مرتکب شده در باطن هم نمی‌شود از او دفاع کرد؛ لذا برای حفظ ظاهر مواضعی اتخاذ می‌کنند که این مواضع خیلی محکم و جدی نیست و سیاست‌های ترکیه نسبت به اسرائیل تغییر اساسی نکرده است.

اردوغان فکر می‌کرد جنگ دوهفته‌ای تمام می‌شود

علی حیدری، کارشناس مسائل ترکیه با اشاره به اینکه ترکیه اولین کشور اسلامی است که اسرائیل را به رسمیت شناخت، گفت: «ترک‌ها به دلیل روابط طولانی مدت هفت دهه‌ای خود با اسرائیل ملاحظاتی در موضع‌گیری‌هایشان دارند. از طرف دیگر ترکیه کشور اسلامی است و در قبال فلسطین هم برای خود مسئولیت‌هایی تعریف کرده به خصوص در دهه اخیر که یکی از شعارهای اصلی سیاست خارجی آقای اردوغان و حزب عدالت و توسعه موضوع فلسطین بوده و خودشان را سردمدار حمایت از آرمان فلسطین می‌دانند. اردوغان طی دو دهه گذشته به گونه‌ای رفتار می‌کرد که اگر درگیری میان دو طرف شکل می‌گرفت ابتدا طرفین را به آرامش دعوت می‌کرد و بعد یک تشر به رژیم صهیونیستی به خاطر جنایاتش می‌زد اما روابط سیاسی اقتصادی و امنیتی خود را با آن‌ها حفظ می‌کرد. از آن طرف هم برای اینکه فلسطینی‌ها را داشته باشد به آنها مواد غذایی و کمک‌های انسان‌دوستانه می‌فرستاد و در جلسات سازمان همکاری اسلامی و مجامع اسلامی هم خود را به عنوان سردمدار نشان می‌داد که باید کاری بکنیم. نشست‌های دیپلماتیک برگزار می‌کرد، با طرفین تماس می‌گرفت، آنها را دعوت به آرامش می‌کرد از نفوذ خود در حماس استفاده می‌کرد تا با فشاری که وارد می‌کند بتواند طرفین را به یک مصالحه‌ای بکشاند. این سیاست در دو دهه گذشته جواب داده بود. یعنی به یک طرف کمک می‌کرد و با یک طرف هم روابط تجاری امنیتی و اقتصادی خود را داشت. اما موضوع ۷ اکتبر و طوفان الاقصی نسبت به دوره‌های گذشته متفاوت است. کارشناسان این ذهنیت را داشتند که اسرائیل بیشتر از دو هفته نمی‌تواند به جنگ ادامه دهد و جنگ برق‌آسا را به عنوان یک راهبرد می‌دانستند. اردوغان هم همین تصور را داشت و فکر می‌کرد که جنگ دوهفته‌ای جمع می‌شود. به همین دلیل در هفته اول طرفین را به آرامش دعوت کرد بدون اینکه طرف خاصی را محکوم کند. کشته شدن غیرنظامیان را محکوم کرد که به هر دو طرف برمی‌گردد. همچنین موضوعاتی که هر دوره مطرح می‌کرد را در بیانیه‌های وزارت خارجه ترکیه می‌دیدیم.»

۶۵ درصد فولاد وارداتی اسرائیل از ترکیه است

حیدری در خصوص تغییر مواضع اردوغان در اوایل جنگ طوفان الاقصی تشریح کرد: «وقتی جنگ طولانی‌تر شد، یعنی ۱۰ روز که گذشت اردوغان و تیم سیاست خارجی ترکیه احساس کردند که این ماجرا با گذشته متفاوت است، بنابراین سیاست خود را تغییر دادند و موضعی که مطرح کردند این بود که آتش‌بسی را شکل بدهیم که کشورهای مختلف ضمانت آن را بکنند. مثلا از طرف فلسطین کشورهای ترکیه، مصر، امارات و عربستان به عنوان ضامنان آتش‌بس جلو بیایند و از طرف رژیم صهیونیستی هم آمریکا و کشورهای غربی بیایند و کمک کنند که آتش‌بسی پایدار و دائمی شکل بگیرد. اردوغان این ایده را از جنگ اوکراین گرفت که آنجا در اوایل جنگ استانبول محل نشست مذاکرات بود و طرفینی هم به عنوان ضامنان آتش‌بس اسم‌شان مطرح شده بود که بیایند و کار را پیش ببرند. این ایده در ابتدا تا حدودی موفق بود اما بعدا به مشکل خورد. آقای اردوغان سعی کرد همان الگو را در این جنگ هم مطرح کند اما اتفاقی که افتاد این بود که نه در جهان اسلام و جهان عرب و نه در غرب کسی این پیشنهاد را جدی نگرفت. اردوغان و تیم سیاست خارجی‌اش خیلی تلاش کردند که مثل همیشه که از بحران‌های بین‌المللی استفاده می‌کنند، منتفع بشوند اما کسی آن را جدی نگرفت و جنگ ادامه پیدا کرد و عمیق‌تر شد. بعد از یک یا دو ماه از شروع جنگ، آقای اردوغان متوجه شد که جنگ طولانی شده و ترکیه در اقدامات دیپلماتیک در خصوص این جنگ نقشی ندارد. مصر، امارات و عربستان هستند که موثرند و نقش‌آفرینی دارند و در حال بازی هستند. از طرف دیگر در داخل ترکیه هم مردم این اعتراض را داشتند که ما کشوری اسلامی و سردمدار حمایت از آرمان فلسطین هستیم پس چرا هیچ‌کاری انجام نمی‌شود. دو ماه از جنگ گذشته و تعدادی تظاهرات خودجوش داشتیم و به عنوان دولت اسلامی هیچ‌کاری نکردیم. بعد از این اردوغان شروع به انتقادهای تند و سریع از نتانیاهو و ارتش اسرائیل کرد و او را «قصاب غزه» و «هیتلر جدید» خطاب کرد تا بتواند پیش از انتخابات شهرداری‌ها افکارعمومی را قانع کند که همچنان دیانتش بر صیانتش غلبه دارد. اما اتفاقی که افتاد این بود که بخشی از جامعه رسانه‌ای ترکیه و بخشی از افکارعمومی در ترکیه مشاهده کردند که این انتقادات تند از نتانیاهو و ارتش اسرائیل صورت می‌گیرد اما روابط تجاری و اقتصادی ترکیه نه تنها کاهش پیدا نکرده بلکه افزایش نیز پیدا کرده است. به عنوان مثال، ۶۵ درصد از فولاد وارداتی اسرائیل از ترکیه است یا نفت اسرائیل از طریق ترکیه تامین می‌شود. این موارد باعث شد که در جای جای ترکیه به خصوص استانبول و قونیه شاهد اعتراضات به سیاست‌های دورویانه اردوغان و هیات حاکم باشیم که نشان می‌داد اردوغان تلاش می‌کند تا بندبازی خود را داشته باشد و حداکثر منافع سیاسی و اقتصادی را از این بحران کسب کند. اینجا بود که با واکنش تند افکارعمومی مواجه شد و به همین دلیل تظاهرات علیه حزب حاکم را سعی کرد به سرعت سرکوب کند تا گسترده نشود. الان کمپینی در ترکیه شکل گرفته که مقابل شرکت‌هایی که به اسرائیل کالا صادر می‌کنند تظاهرات می‌کنند و از آنها می‌خواهند که این روابط را قطع کنند. آقای اردوغان برای اینکه وجهه‌اش بیش از این دچار خدشه نشود تلاش کرده تا اینها را سرکوب کند تا بتواند به سیاست‌های خود درباره جنگ غزه، چه در خصوص حماس و چه در خصوص اسرائیل ادامه دهد. سیاست تهاجمی اردوغان علیه نتانیاهو و ارتش است و نه حکومت اسرائیل؛ چراکه به این جمع‌بندی رسیده که بعد از جنگ، نتانیاهو رفتنی است و کابینه او تغییر خواهد کرد به همین دلیل تمام انتقاداتش متوجه این فرد است که با تغییر نتانیاهو و دولت جدید مواضعش ترمیم شده و به حالت گذشته برگردد.»